

NARODNI GOSPODAR

GLASILO GOSPODARSKE ZVEZE.

Člani Gospodarske zveze dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; posamezne številke po 20 h.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca.
Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno
insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 143

V Ljubljani, 10. julija 1900.

Poštno-hran. št. 849.872

Minister za poljedelstvo pa zadruga.

Minister za poljedelstvo izdal je na c. kr. deželno vlado za Kranjsko sledeči ukaz:

Ker je poljedelski svet ob svojem zadnjem zborovanju podal svoje mnenje o programu, kateri se je v pospeševanje poljedelskega združništva izdelal v tem uradu, uvedlo je poljedelsko ministerstvo skoro v vseh deželah akcijo z namenom, da na podlagi tega mnenja in programa v velikem obsegu razvije in razširi poljedelsko združništvo.

Ob enem se mi vidi, da je prišel čas, da tudi za deželo Kranjsko storim potrebne korake in pošiljam Vaši ekselenci priložena, v poljedelskem ministerstvu izdelana „Načela“ in istotako priloženi referat dr. Stefana Lichta, kateremu je pritrdil tudi poljedelski svet.

Načela imajo namen, da podajo posameznim deželnim oblastvom za propagando in poučevanje s strani političnih gospodov kratek pregled vseh onih združniških nalog, katere hoče poljedelsko ministerstvo kolikor mogoče med kmetiskim prebivalstvom pospeševati.

Da pa dvignem in pospešim poljedelsko združništvo posebno na Kranjskem, zdè se mi sledeče priprave in naredbe potrebne:

a) Na podlagi imenovanih „Načel“ naj bi c. kr. deželna vlada po okrajnih političnih gospodih poljedelce poučevala o uspehih, ki se z gojenjem združništva dajo doseči na gospodarskem polju, jih nagovarjala k ustanovitvi takih zadrug, ter jih po svojih močeh pospeševala.

Priporočam tudi, da si pri tej akciji po šolskih in cerkvenih gospodih zagotovite sodelovanje učiteljev in duhovnikov, ki so že opetovano z uspehom poučili kmetško prebivalstvo o gospodarskem in nravnem pomenu poljedelskih zadrug in postali tako važni razširjevalci združniških naprav.

b) Poleg kranjskega deželnega odbora naj bi se ob svojem času „c. kr. kmetijska družba v Ljubljani“, oziroma deželni kulturni svet, ki naj se eventualno ustanovi, dalje „Gospodarska zveza“ v Ljubljani in „Ljudska posojilnica, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ v Ljubljani obvestile o akciji, ki jo namerava poljedelsko ministerstvo na podlagi mnenja poljedelskega sveta, in se povabile, da sodelujejo pri pospeševanju kmetijskega združništva. Ob enem naj se jim sporočè „načela“ in pošlje nekaj izvodov imenovanega referata dr. Stefana Lichta.

c) Kar pa se tiče poljedelskih kreditnih zadrug, tedaj vkljub temu, da obstoji že nebroj Raiffeisenovih

posojilnic, delujete še dalje na to, da se še bolj razširijo. „Gospodarska zveza“ v Ljubljani more v tem pogledu storiti še mnogo koristnega s tem, da nastavi zadostno število uradnikov, ki bi ustanavljali in pregledovali Raiffeisenove posojilnice, zlasti pa s tem, da upelje učne tečaje za blagajnike teh posojilnic in razpiše za udeležence ustanove, k čemur je poljedelsko ministerstvo kakor v drugih deželah pripravljeno prispevati s primernimi sredstvi.

Ob priliki privzetja „Gospodarske zveze“ k poljedelstvu in razširjenju kreditne združne organizacije pa bi bilo na vsak način potrebno, da se storè priprave za primerno preosnovo te zveze in vseh njej prideljenih posameznih zadrug.

d) Posebno pozornost pa morate v bodoče posvetiti vprašanju, katerega se je „Ljudska posojilnica“ že lotila, vprašanju namreč o racionalnem osredotočenju kreditnih opravil. Kolikor časa Kranjska nima deželne hipotečne banke, ki bi mogla — kakor se to n. pr. godi ravno na Nižjem Avstrijskem — prevzeti vse knjigovodstvo in blagajniško poslovanje ljudske posojilnice, bode dobro, da stopi v zvezo z nižjeavstrijsko deželno hipotečno banko, kakor je to n. pr. storila Predarlška centralna zveza, ter se izogne tako hipnemu po-

manjkanju denarja, kakor tudi zadregi, kje ga naložiti.

e) Jedno najvažnejših zadržanih opravil, katerega razsežno in racionalno organizacijo vzemite na Kranjskem v prvi vrsti v roko, pa je nakupovanje. Poljedelsko ministerstvo zavzema pri tem stališče, izraženo v „Načelih“, stališče namreč, da bi bilo priporočati, naj se nakupovanje združi s kreditnimi opravili Raiffeisenovih posojilnic ter potom centralizacije v centralni zvezi napravi jednostavno in se primerno razvije. Zato se more dejstvo, da je „Gospodarska zveza“ v Ljubljani vplivala na ž njo združene Raiffeisenove posojilnice, naj spremene svoja pravila v tem smislu, da razširijo svoj delokrog tudi na nakupovanje, imenovati le namenu primerno. Da se pa ta organizacija dovrši, bode treba, da se „Gospodarska zveza“ spremeni v registrovano zadrugo, da ji bode mogoče potem na podlagi jamstva urediti nakupovanje po trgovskem načinu. — Treba bode tudi proučiti vprašanje, bi li ne kazalo potem združiti ljudsko posojilnico z gospodarsko zvezo, da bi posamezne kmetijske zadruge ne bile primorane v svrhu izravnjanja denarnega prometa in posredovanja blaga biti člani dveh osrednjih zavez. Nakupovalne in razprodajalne zadruge pa in kmetijska konsumna društva, ki so danes združena v gospodarske zvezi, morejo tudi tedaj, če se nakupovalna opravila izroče deloma Raiffeisenovim posojilnicam, pripadati novi osrednji zadrugi ter si po njej ne samo preskrbeti potrebnega kredita, nego tudi opraviti nakupovanja blaga.

Kakor za kreditno organizacijo, tako velikega pomena je tudi za dobivanje poljedelskih potrebščin potom zadrug upeljava učnih tečajev zlasti za osobje, ki naj se izšola v kupčiji z gnojem in bilo bi torej „Gospodarski zvezi“ oziroma osrednji zadrugi, ki naj se

iz nje ustvari, obdržavanje takih tečajev priporočati.

f) Med produktivnimi in razprodajalnimi zadrugami pa bodo na Kranjskem za nadaljni uspešni razvoj še posebno sposobne one zadruge, ki se pečajo z živinorejo in prodajo živine, dalje sadjerejske zadruge in zadruge za uporabo sočivja, posebno kislega zelja in planinskega maha, slednjič mlekarke in vinarske zadruge, in treba bi bilo po našem mnenju njih gojenje, zlasti pa razvoj v Ljubljani obstoječega vinogradniškega društva na podlagi združenja posameznih vinogradniških društev v jedni osrednji zvezi podpirati z vsemi mogočimi sredstvi.

Žitnice bi mogle na Kranjskem vsaj za bližnjo bodočnost priti v poštev le izjemoma, da se odpravijo lokalne tržne neprilike. Kazalo bi morebiti ustanoviti po jedno skladišče za Gorenjsko in Dolenjsko, katerih zadnje naj bi se pečalo z združnim razprodajanjem pšenice in fižola.

g) Za presojo vseh onih po gojev, ki pridejo v poštev pri ustanovitvi in upravi tistih zadrug, ki računajo na podporo javnih oblastev, naj bi se ustvaril, kakor naglašajo že „Načela“, presojevalni urad, ki naj deželi, kakor tudi poljedelskemu ministerstvu ob jednem služi kot krajna odobrovalna komisija pri dohajajočih prošnjah za podporo.

Za Kranjsko bi bilo umestno, v smislu našega programa in oziroma Licht-ovoga referata, ustanoviti jeden tak urad, in sicer za enkrat v zvezi z deželnim odborom pod predsedstvom deželnega glavarja.

Ta komité naj bi se konstituiral kot odobrovalna komisija za zadeve poljedelskega združništva. Razun iz deželnega glavarja sestajal bi še iz deželnega kulturnega referenta v deželnem odboru, jednega ali več zastopnikov c. kr. deželne vlade in po jednega zastopnika c. kr. kmetijske družbe,

„Gospodarske zveze“ in „Ljudske posojilnice“ v Ljubljane.

Mnenja imenovanih komisij morala bi se, razun na temeljito preiskavo vprašanja o potrebi ter drugih, za prospevanje združnih podjetij in načrtov važnih momentov raztezati še posebno na natančne podatke o približnih stroških in njih pokritju.

V mnenju bi se morala navesti svota, pokrita po trgovskih deležih in jamstveni obvezi, dalje prispevek dežele ali drugih javnih činiteljev, potem del onih stroškov, ki naj se po osrednji zavezi pokrijejo s preskrbljenim kreditom, končno bi se moral staviti določen predlog o državni podpori, bodisi subvenciji ali posojilu, ter imenovati zaveza, kateri pripada določena zadruga.

Če pa se enkrat ustanovi na Kranjskem deželni kulturni svet, bilo bi priporočati, da se ta odobrovalna komisija privzame, kakor v drugih deželah, k deželnemu kulturnemu svetu kot specialni komité stalnega odbora.

Kako zboljšajmo svoje gospodarstvo?

(Piše A. Štrekelj.)

III. Zboljšajmo svoje polje.

(Nadaljevanje.)

Pri nas seveda ne moremo tako lahko pridelovati žita, ker nimamo zato sposobne zemlje, pa tudi naše posestvo nam ne dovoli, da bi kupovali tako drage stroje. Te pa je mogoče rabiti večinoma le v ravnini. Velikim posestnikom v ravnini je seveda mogoče lažej konkurati s tujim žitom nego našemu gorskemu kmetu, ker imajo za žito sposobno polje in tudi potrebni kapital za nabavo potrebnih strojev.

Ali naj tedaj popolnoma opustimo pridelovanje žita? Ne, tako strogo ne mislim. Moje mnenje je, da bi se le skrcilo, morebiti do lastne potrebe. Da bi kmet žito za lastno rabo kupoval, se mi ne zdi

primerno, ker ga prekupci preveč podražijo. Saj je vsakemu gospodarju znano, da mora dati včasih pšenico tudi po 7 gld., če bi jo pa hotel par dni pozneje kupiti, mora dati morebiti tudi 10 gld. za cent. Največ stroškov imamo s pridelovanjem žita v hribovitih krajih, zato mislim jaz, da bi se tu žito še bolj skrcilo.

To je vse lepo; žito nam v resnici ne prinaša mnogo dobička, toda kaj saditi mesto njega, mislil si bo marsikateri gospodar. Odgovor res ni prav lahek, toda če se ozremo malo na druge kmetijske stroke, moramo reči, da nam prinaša živinoreja posebno mnogo dobička. Če zasejemo tedaj polje, ki je nosilo leta in leta le žito s krm-skimi rastlinami, zamoremo hraniti več živine. Živina nam daje z mlekom, mesom in z delom mnogo dohodkov, vrhu tega pa nam daja še mnogo gnoja. Kakó veliko vrednost za naše polje pa ima gnoj, povedal sem že v drugem poglavju.

Če pridelujemo tedaj obilo krme, zamoremo rediti mnogo živine, ta nam daje, poleg drugih dohodkov, mnogo gnoja, a če imamo mnogo gnoja, zamoremo ostalo polje, razun tega pa tudi travnike in pašnike bolje gnojiti, če pa dobro gnojimo, dá nam tudi polje več pridelke, travniki več sena. Na ta način zamoremo še več živine rediti, a polje nam bo dajalo na mnogo manjšem prostoru z mnogo manjšimi stroški morebiti ravno toliko pridelka, kakor prej na celi površini.

Pa ne samo to govori za pridelovanje krme na polju. Krmske rastline zboljšajo tudi zemljo, bodisi fizično, bodisi kemično. Premalo pozna še naš kmet veliko vrednost detelje in enakih rastlin, ki ne dajejo samo mnogo redilne piče, marveč vplivajo tudi na polje jako ugodno. Mnogokrat popolnoma nadomestijo gnojenje. Saj je znano, kako bujno raste korusa in žito po detelji. Rastline namreč, ki spadajo v vrsto papiljonacej, kakor so različne detelje, grah, fižol,

esparzeta, bob, grašica itd. zamorejo s pomočjo glivic na koreninah povečati dušik v zemlji. Če pomislimo, da je to gnojilo največ vredno za naše rastline, tedaj je razvidno, kako zamoremo zboljšati s pomočjo detelje in podobnih rastlin svojo njivo.

Pa ne samo s krm-skimi rastlinami nam je mogoče nadomestiti del žita. Omenim naj še industrijalnih rastlin, kakor so sladkorna repa, hmelj, krompir za žgánje špíríta itd., posebno pa opozarjam še na sadjerejo. Primorce pa, ki imajo bolj toplo obnebje, opomnim na velik pomen pridelovanja zgodne zelenjave na polju. Ali bi ne dejali zgodnji špargelni, zgodno zelje, karfijol, grah, posebno pa še zgodni krompir in vsakovrstne salate obilo dobička!? Samo ganiti se treba in pravilno organizovati! Moje mnenje je, da bi Primorsko lahko vse severne dežele preskrbovalo z zgodno zelenjavo. (Dalje prih.)

Kmetijstvo.

Poljedelstvo.

Setev ajde in rudeče detelje.

V mnogih krajih se seje v strneno ajda, ki se pa že pogostokrat opušča radi slabega pridelka, kar izvira le odtod, da je zemlja preveč izkoriščena in oslabela. Dokaz temu naj nam bodo kraji, kjer se je rabilo že več let umetno gnojilo pri ajdi, ki je zrastle po rabi amonijak - superfosfata 80 do 100 cm, toda na sosednj njivi, kjer se ni dalo umetno gnojilo, je bila dobro ped visoka in se je morala puliti. To nam jasno kaže, da je krivda slabim letinam le edino oslabeledost zemlje. Temu se da odpomoči z umetnimi gnojili, ktera se obilo izplačajo pri ajdi. Navadno se zadovoljimo, ako pridelamo četverni pridelek, toda dosedanje večletne poskušnje z umetnimi gnojili pri ajdi kažejo, da se da doseči enajsterni pridelek. —

Želeti je, da bi si vsak gospodar, ki seje ajdo, toda z nizkim pridelkom, preskrbel za ajdovo setev umetne gnojilo. Amonijak-kali-superfosfat je umetno gnojilo, ki ima v sebi vse tri redilne snovi: fosforo kislino, dušik in kalij. Za 1 oral zadostuje 100 kg. Trosi naj se gnojilo neposredno pred setvijo ali pa na brazde, predno se povlačijo. Ni dobro, da bi ležal več dni superfosfat na solncu, ker bi postal velik del razstopne fosforne kisline težko raztopen in bi s tem gnojilo izdatno na svoji vrednosti izgubilo. Nekateri gospodarji sejejo umetno gnojilo skupno s semenom z dobrim uspehom. Glavno pravilo naj bo, da prideta gnojilo in seme v zemlji v najbližjo dotiko, da dobe razvijajoče se koreninice takoj za svoj obstanek potrebnih redilnih snovi. Take njive, kjer bi se sedaj trosilo umetno gnojilo, koje ima kalij v sebi, so posebno dobre drugo leto za saditev krompirja ali pese. Poleg umetnih gnojil je pa tudi važno dobro seme. Zadnja leta se je najbolje sponesla v naših krajih siva drobna francoska ajda.

Druga ozira vredna rastlina, ki se lahko sedaj med ajdo seje, je rudeča detelja (mačkovca, inkarnatka). Daje mnogokrat zelo lepe košnje do 50 q na 1 ha, toda so zelo negotove, bodisi, da pozebe ali se pa seje slabo kaljivo seme, toda z ozirom na nizko ceno semena izguba ni občutna.

Za 1 mernik prostora zadostuje 2 kg, ki staneta kakih 60 kr. Krivda negotovim košnjam je pogostejše slabo kaljivo seme, kakor pa mraz. Zadnja tri leta smo imeli izvrstne košnje kljub hudej zimi. Pri setvi rudeče detelje je treba paziti, da se seje vedno sveže, še v istem letu pridelano seme, kajti te vrste detelja izgubi od enega do drugega leta prihranjenost za polovico na kaljivosti. Letos kali izmed 100 zrnov 97, drugo leto pa komaj 50 in to je pogostejše povod slabim letinam kakor pozeblina.

Da se v kupčiji dobi premnogokrat staro seme, prihaja od tod, ker mlačev letošnje detelje pride neposredno pred setvijo, pri tem pa še toliko družih opravil na kmetijstvu, da ni moči detelje, ki veliko dela zahteva, do pravega časa, ko bi se imela med ajdo vsejati, zmlatiti in radi tega ostane letošnja za bodoče leto v kupčiji. Kdor hoče dobro letino z rudečo deteljo imeti, mora paziti, da dobi od zanesljivega kraja resnično letošnje seme. Lahko se seje rudeča detelja pozneje še v repo, ko se okopuje.

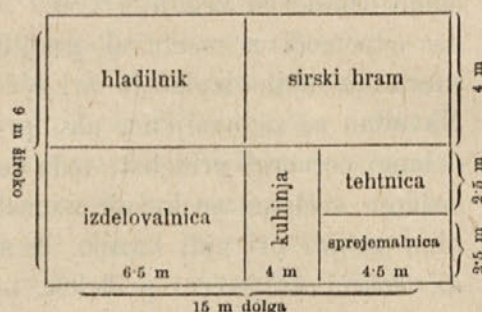
Kdaj in zakaj naj sejemo rudečo deteljo? V prvi vrsti gotovo radi krme, spomladi dobimo najprvo sveže krmilo in ostalo nam da fino suho seno. Kjer je rastla rudeča detelja, se lahko seje še proso, ali se pa njiva pripravi za presaditev pese in zelja, tedaj na istem prostoru 2 pridelka, ko bi imela zemlja spomladi 2 meseca prazna ležati. Važno je to za male posestnike, ki morajo paziti, da jim donaša vsak prostor njive kar največji dohodek. Večji posestniki naj le v tolikej meri rudečo deteljo sejejo, kolikor imajo pripravljenega za proso ali peso, več sejati bi bilo neumestno, ko imamo druge vrste detelj in trav, ki nam dajejo obilneje in večletno košnjo. — V drugej vrsti pa bi bilo dobro, rudečo deteljo sejati v namen zelene gnojitve. Kje je moči tako izvrstno gnojitev po tej nizkej ceni doseči? Za 1 mernik prostora bi stala zelena gnojitev komaj 60 kr., ko naš drugače velja domači gnoj za isti prostor 3 gld.; in kje je še voznja?!

Mlekarstvo in sirarstvo.

Kakšna bodi mlekarnica!

Po mnogih krajih na Slovenskem so se jele jako pridno ustanavljati mlekarnice. Toda žali Bog! Le malo kje se napravi tak zavod v pravem redu, da bi zadostoval za izdelek finega blaga. Navadno imajo mlekarnice premajhne in po-

gostokrat pretemne prostore, nabavljajo se tudi premnogokrat premajhni stroji. Vse te pomanjkljivosti izvirajo iz nevednosti ali napačne varčnosti. Mlekarnica naj bo, ako mora dnevno podelati 800 do 1000 litrov mleka, 15 m dolga, 9 m široka in 2.5 m visoka in naj ima 7 prostorov. Posebna sobica pri uходу bodi določena za sprejemanje mleka, odtod naj se pride v drugi oddelek kjer stoji tehtnica. Iz te sobe naj se gre v kuhinjo, kjer je kotel za gretje vode, kad za pomivanje in police za shranjevanje osnažene posode, skozi obok pelje okno za soparo. Potem pridemo: v izdelavnico, ki meri na dolgosti 6 1/2 m in na širokosti 5 m. Tu notri stoji kotel za izdelovanje sira s premakljivim ognjiščem, ki se tudi lahko vozi v kuhinjo pod kotel za gretje vode in če treba tudi pod sirarski kotel. Tu imamo posnemalni stroj, ki naj posname v 1 uri 350 do 400 litrov mleka, nadalje pinjo in spiralko za surovo maslo. Poleg izdelovalnice naj bo hladilnik, tukaj je kad za vodo in ledenica. Iz izdelovalnice se pride v prvi sirski hram, ki je 4 m širok in 6 1/2 do 8 1/2 m dolg. Tu je peč, ki jo rabimo, da imamo določeno toploto 18—20 °C. Police za sir stojijo sredi hrama, da se lahko okrog njih hodi. Pod policami naj bo poševna klop, da se odteka salamurje od sirov. Spodaj v kleti naj bodeta še 2 hrama za sir. Eden naj služi za take hlebe, ki so že v zgornjem hramu nasoljeni, in naj se tu izmivajo s slano vodo toliko časa, da so godni za suhi hram, kjer dozori sir. Zadnji hram ima vetrilo skozi obok in streho, da se lahko zrači, kadar je treba.

Tlak v hramih naj bo narejen iz (portland cementa) betona in naj ima poševno lego, da se voda odteka, kadar se hrami snažijo.

Taka na novo sezidana mlekarница z vsemi stroji za mlekarstvo in sirarstvo bi stala okroglo 13.000 do 14.000 kron.

J. Leskovec,
sirarski vodja v Dobrepoljah.

Splošno.

Kmetova opravila meseca julija.

(Piše A. Štrekelj.)

Na domu: Hlev naj se skrbno čisti in zrači, gnoj pa večkrat izkida in s steljo nadomesti. Živino je treba braniti pred mrčesi (kako, glej opravila prejšnjega meseca). Konji, če mogoče tudi druga živina, naj se večkrat kopljejo ali perejo s čisto vodo. Paziti pa je, da se živina ne prehladi. Če niso noči premrzle, ni napačno, če ostane živina tudi po noči na paši. Bolje je nego če je v vročem, tesnem hlevu. Tudi se zvečer in rano v jutro rajši pase. Skrbeti je pa posebno ta mesec, da ne premanjkuje živini dobre, sveže in mrzle vode. Tudi se ne sme pozabiti na sol. Vsaj vsakih 8 dni mora dobiti vsa živina (tudi konji) po nekoliko živinske soli. Najboljše jo je raztopiti v vodi a ta pijača se dá živini. Če je v prahu, potrese se lahko tudi med krmo. — Gnoj naj se na gnojišču večkrat potepta in če je presuh, polije z vodo ter pogrne z vejevjem ali s zemljo. Paziti je tudi, da se zbira gnojnica v gnojnični jami, katera mora biti pokrita in ne sme puščati. Kadar vozimo gnoj na polje, naj se jemlje ta na gnojišču navpično, da se sprhli in mlajši gnoj zmešata. Gnojnica se razvaža po pokošenih travnikih ali pa na polje, kjer hočemo imeti strniščni pridelek. — Pripravljajo se shrambe za nove pridelke. — Vino naj se v kleti v tretje pretoči in večkrat zaliva. Klet naj se zrači v hladnih nočeh. Posodo je treba večkrat obrisati,

če je plesniva tudi oribati in oprati. Če je čista, jo je dobro namazati z navadnim oljem. Olje varuje posebno obročje pred rijo a dá tudi lep lesk. Kadar se je posoda od-rabila, naj se čisto opere, odcedi, če mogoče nekoliko posuši, ter za-puha z žveplom (glej št. 6. „Na-rodnega Gospodarja“).

Na polju, travniku in paš-niku: Žito pričenja zoreti. Pre-dolgo časa se ne sme čakati za žetev, ker bi izgubili mnogo zrnja. Najboljši čas je, kadar je žito po-polnoma rumeno in se ne dá zrnje več prebosti z nohtom. Čim prej pa se žanje, tem dalje mora se žito sušiti. V stalne kope ali v skladišča naj se žita tako dolgo ne deva, dokler se ni zadosti po-sušilo, ker se tu rado ogreje. Naj-lepše se suši žito v pokritih ko-zolcih. — Tudi zgodnji krompir se pričenja kopati. To delo naj se izvrši, kadar se je zeljišče deloma posušilo. Najprej naj se krompir očisti, če mogoče po velikosti raz-vrsti a potem naj se hrani neko-liko časa v temnem in hladnem kraju, vendar ne v visoki plasti. Ko se je nekoliko osušil, odbere naj se gnili in nagniti krompir, zdravi pa naj se shrani v prostoru, katerega se zapuha z žveplenim plinom. V takem prostoru krompir ne gnije tako rad. Kako se za-puha, glej opravila prejšnjega me-seca! — Ko so se spravili pri-delki iz polja, naj se polje hitro preorje. Kjer je bolj gorko pod-nebje, seje se za prvimi pridelki strniščna ajda, bela repa, koruza za pičo, inkarnatna detelja (med ajdo), a zasajajo se tudi zeljnate rastline. Kjer drugi pridelek ne dozori, pripravlja se polje za ozi-mino. Gnoj, ki se ga vozi na polje, naj se hitro raztrese. Bolje je, če se nahaja gnoj po vsem polju raz-trošen nego v majhnih kupih. Čim prej pa se podorje, tem bolje je. — Košnja se nadaljuje. Kositi je, kadar je trava v glavnem cvetu, ker dá ob tem času pokošena naj-več in najbolj tečne krme. Če je

mogoče travnike namakati, je se-daj najboljši čas za to delo.

V vinogradu: Trte se obi-rajo nepotrebnih pogankov a druge mladike se privezujejo na kol ali žico. Kdor ni še škropil v drugič, opravi naj to potrebno delo vsaj v tem mesecu. Letos bo treba naj-brže povsod škropiti po trikrat. Posebno na Primorskem bo to jako potrebno. V tretje naj se škropi proti koncu julija ali v začetku avgusta. Tudi žveplati je treba letos večkrat nego po navadi, to pa ne samo radi grozdne plesnobe, ampak tudi radi črnega pikca ali paleža, ki razsaja letos prav hudo po naših trtah. Posebno je treba paziti na cepljene trte. Ker je letos radi preobilega deževja mnogo ple-vela, pleti je treba tudi vinograd bolj pogosto nego druga leta. Ravno tako je treba paziti na trtnico, da ni v nji plevela in da je zemlja vedno rahla. Kdor je napravil po-taknjence, naj jih včasih zalije z gnojnico, katero je zredčil z vodo. V zeleno cepljene trte je treba obirati divjih pogankov, jih škro-piti z modro galico in skrbno pri-vezavati, da jih veter ne održe.

V sadovnjaku: Berejo se zgodne hruške, jabolka, breskve, smokve (fige), cvetnice, slive in kasne črešnje. Pri tem delu je treba paziti, da se sadje ne po-tolče, ker bi pričelo potem gniti. Ne sme se tedaj ne klatiti ne otresati. S klatenjem bi se polo-milo tudi mnogo popja, ki je na-menjeno za sad v prihodnjem letu. Pobirati je tedaj sadje z rokami. Najboljši čas je zjutraj, dokler je še hlad. Če hočemo sadje prodati, pobere naj se zvečer a v noči ali rano zjutraj spravi naj se na trg. Le sveže sadje ima dobro kupčijo. Ako ne moremo prodati sadja za primerne novce, porabi naj se doma za napravo mošta, sušja, žganja, soka ali kako drugače. V ta na-men se dá uporabiti tudi potolčeno sadje in še celo ono, katero je padlo z drevesa še predno je do-zorelo. Drevesa, ki so močno ob-

ložena, naj se podkladajo z vila-stimi stebri, da jim ne polomi veter vej. — V drevesnici se pričinja cepiti na speče oko. Cepiče je treba jemati le od dobrih in rodovitnih dreves. Cepi naj se samo žlahtno sadje. Drevescam, ki so se cepila na živo oko, odstranijo naj se več-krat divji poganki. Paziti je treba tudi, da ni v drevesnici plevela.

Na vrtu: Pobira se pesino, zeljnato in drugo zrelo seme. Sa-lata, špinaca in kumare, ki so na-menjeni za seme se zaznamujejo. Semena od slabih rastlin naj se ne jemlje, ker dá zopet le šibke in nerodovitne rastline. Pobirata se tudi zreli česnik in čebula. Ko sta se na zračnem mestu dobro posušila, spleteta se v kite. Zimska salata, indivja, redkev in koleraba, potem zimski šelim in zimsko zelje se presaja. Paradižniki (pomidori) se obirajo postranskih pogankov in privezujejo na kol. Da ne ra-stejo prehobato, ampak da nasta-vijo več sadu, odtrgati jim je, ko so dorastli, tudi gornji konec. Na-pravljajo se gredice za jagode, na kar se zasade z jagodnimi okore-ničenimi poganki.

V gozdu: Nadaljuje se po-letna sečnja v visokem gorovju. Proti koncu meseca se reže vrbje, ki se lupi za košarstvo. Poprav-ljajo se gozdne poti in po močnih nalivih tudi vodotoki. Les se vozi iz gozda in nabira se smrekova in borova smola.

Čebelarški shod.

V Celovcu se bo v dneh od 12. do 17. avgusta t. l. vršil če-belarski shod. Ker se bo na tem shodu poročalo o najnovejših uspe-hih čebeloreje in ker je kraj zbo-rovanja blizo naše dežele, želeli bi bilo, da se tega shoda vdeležé tudi naši čebelarji.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 35.: J. St. Zdenska vas. Prodal sem posestvo na drobno na licitanti. Pri dražbi je bilo izrečno po-

vedano, da pšenico z njive dobim letos še jaz. Nato je njivo nekdo zdražil. V kupnem pismu, ki se je pozneje delalo, pa stoji, da kupec takoj prevzame kupljeno parcelo v posest in užitek. Sedaj se kupec sklicuje na pismeno pogodbo in hoče njivo požeti. Jaz pa se sklicujem na licitanto, pri kateri je bilo izrečno povedano, da gre letos užitek njive še meni. Kdo ima prav?

Odgovor 35.: Odločilno vprašanje je, kdaj da je bil pravzaprav kup sklenjen: ali pri licitanti ali pa še-le takrat, ko se je pismo delalo. Če je bil kup pri licitanti že popolnoma sklenjen, tako, da ste Vi kupčevo ponudbo takoj takrat sprejeli in je bila kupčija nerazrušljiva, — potem velja to, kar je pri licitanti ustmeno dogovorjeno bilo.

Če pa je bilo izrečno dogovorjeno, da se kupčija še-le s kupnim pismom sklene, potem je samo to merodajno, kar v pismu stoji. Ravno to velja za slučaj, da bi bila po licitanti na katerikoli način od strank izražena volja, zadevni dražbeni pogoj spremeniti v smislu določil kupnega pisma.

Na vsak način pa je izid takih pravnih sporov navadno več ali manj dvomljiv.

Vprašanje 36.: J. v Št. J. p. K Imam vse njive in travnike polne lošča. Še nekteri sosedje, ki imajo v istem kraju senožeti, imajo ravno isto nesrečo kot je pri meni, drugim pa vse lepo raste. Kako bi mogel ugonobiti lošč?

Odgovor 36.: Lošec je rastlina napolzajedalka. Zarije se s svojimi koreninami v korenine drugih rastlin ter jim srka redilne sokove, tedaj raste na troške druge rastline, kar bi imela povžiti ena, pride na dve. Da se pokonča, mora se že pri izviru začeti. Lošec se zanaša po krmilu in po nastilji od leta do leta, ker se krma vedno takrat šele kosi, ko je že zrel. Eno leto bi se morala obilnejša košnja žrtvovati in naj bi se mrva že pokosila, ko je še lošec v cvetji in tako bi se zatrla ta pogubonosna zajedalka. Ravno tako bi bilo najbolje postopati pri žitu ker bi se pa marsikomu zrna škoda zdelo, tedaj naj se pazi, da pride slama, ki je pomešana z loščem, le po zimi za krmo ali bolje za nastiljo, da se tak gnoj zvozi za kako okopavino kakor krompir, turšico in peso in se tako gotovo lošec zatre.

Vprašanje 37.: Al. G. v V. Imam travnik na peščeni zemlji, kterege že več let gnojim z žlindro in kajnitom, toda brez pravega povoljnega vspeha, deteljica res bolj gosto raste, trave se

pa le malo nakosi. Hočem še s posevanjem trav poskusiti, da dobim boljšo košnjo. Ktera semena bi posejal in ali bi se smela posejati že sedaj po košnji?

Odgovor 37.: Ako ni v travniku že od narave dovolj trav, tedaj tudi najboljša gnojitev ne more izdatno zvečati košnje. Zelo slabe, zanemarjene travnike je premnogokrat bolje, posebno na peščeni zemlji, preorati in jih par let obdelavati, da se dobro zagnoje z domačim gnojem in potem v čisto zemljo zanesljivo kalijeva semena na novo vsejati, dohodki so v primeri s troški največji. Ker se pa marsikomu škoda in težko zdi, stari travnik preorati, a vendar bi si rad pridelek zboljšal, tedaj naj se pognoji z umetnimi gnojili, žlindro in kajnitom, ter naj se, ako je rast trav redka, sejejo sledeče trave: pasja trava, mačji rep in rudeče-bela detelja. Travniska semena se sejejo lahko na stare travnike v zgodni spomladi ali pa tudi lahko po prvi košnji, pri tem posnemamo naravo, kajti če pustimo travo toliko časa stati, kar sicer ni prav, da se seme osuje, tedaj kali to seme tudi že sedaj. Dobro je tudi kako zimo še domači gnoj ali gnojnico navoziti, s tem se da zemlji dušik, kojega trave najbolj potrebujejo. S tem ste zagotovljeni, da bode košnja obilnejša, in da bo dobro plačala troške za gnojila.

Vprašanje 38.: A. Š. p. Turjak. Imam ribnik star oral velik, notri so ščuke, kako bi jih zatrl, in s katerimi ribami naeomestil, ker te mi žro rake? Rakov imam več tisoč, kakšno krmo bi dajal rakom, da bi bila po ceni in rakom prikladna?

Odgovor 38.: Ščuke zamorete iztrebiti iz ribnika le, če ga izpraznite, tako da vso vodo izpustite in ščuke potem polovite. Zato pa sedanji vroči čas ni pravi. Storitte to na jesen ali na spomlad in potem vložite karpe, ki so hitri v rasti in se vedno lahko tudi prodajo, ter bodo rakom v ribniku najmanj nevarni.

V ribnik pokladajte od časa do časa, posebno od spomladi do jeseni hrano za rake, in sicer živinska čeva, koja lahko nakupite pri mesarjih, ribam pa morate tudi privoščiti kaj hrane in kaj dobra hrana zanje so raznovrstni polži, gliste, hrošči itd.

Napredni ribarji krmijo tudi rumeno lupino, koje zrnje je jako tečno, lupina je zelo rodovitna in ima njeno zrnje še večjo redilno moč kakor bob in drugo sočivje. Po Češkem sejejo mnogo rumene lupine, koja rabijo za ribnike.

S e j m i

na Kranjskem:

- 16. julija v Vinici.
- 17. " " Zdenski vasi, v Metliki.
- 20. " " Koprivniku.
- 22. " " Hinah.
- 23. " " Banji Loki.
- 24. " " Loki, v Semiču.
- 25. " " Kočevji, na Vrhniki, v Narinu (Postojni), v Vel. Loki pri Temenici.
- 26. " " Leskovcu pri podružnici Sv. Ane v Višnji gori, Domžalah, v Radoljici (za blago), na Bitnjah, v Bohinju, v Cerknici.
- 27. " " Toplicah in v Vrhju (Idrijski kant.).
- 30. " " Kostanjevici, Šmartnu pri Litiji, Lukovcu in v Telčah.
- 1. avgusta v Kranju (konjski), v Vinici in v Osilnici.
- 2. " " Dolu.
- 4. " " Št. Volbenku.
- 5. " " Dolih pri Litiji.
- 9. " " Št. Petru na Notranj.
- 10. " " Dvoru, v Rovtah (Vrhn. kant.), v Dobu, v Železnikih, Kamni gorici, na Igu, na Travi, v Račečah in pri Sv. Lorenču na Temenica.

Na Štajerskem:

- 16. julija v Dobji.
- 17. " " Muti in pri Sv. Filipu v Selah Olimske fare.
- 20. " " Ormužu in v Vitajni.
- 22. " " pri Sv. Magdaleni (v Mariboru), pri Sv. Mohorju (Podčetrkom), v Vildonu in pri Sv. Urbanu pri Slivnici pri Celji.
- 25. " " Bistrici, Kozjih, Lipnici in Selih, pri Sv. Urbanu pri Ptujem in v Žavcu.
- 26. " " Franheimu, pri Sv. Križu (pri Ljutomeru), na Tinskem, na Teharjih.
- 30. " " Ormožu, v Kostivnici.
- 31. " " Konjicah in v Dobu pri Hrastniku.
- 2. avgusta pri Sv. Lenartu (v slov. Goricah).
- 5. " " v Lučah (Leutschach), Brežicah, Podčetrkom, Radgoni, Slov. Gradcu, pri Sv. Lorenču (Ptuj. polje) in pri Sv. Lorenču (v Puščavi).

Na Koroškem:

- 25. julija v Strazberzi.
- 26. " " Kutarčah in v Saksenberzi.
- 11. avgusta v Beljaku, v Sv. Lenardu in v Strazberzi.
- 12. " " v Črni pri Pliberku.

Na Primorskem:

- 21. julija v Palmi.
- 24. " " Čubaru.
- 1. avgusta v Dutovljah.
- 2. " " Pazinu.
- 5. do 29. avgusta v Vidmu (v Furlaniji).
- 16. avgusta v Gorici.

V umetni mlin na valčke v Ra-
dečah
pri Zidanem mostu sprejme se učenca, ki
je najmanj 16 let star in ima veselje do
mlinarske obrti. Plača in učna doba po do-
govoru. Zglašaj naj se v mlinu, pisma naj
se na mlin naslovijo.

Imam 50 vedrov dobrega vina
za prodati, katero se ne bo pokvarilo, ampak
ostalo do zadnje kapljice čisto, če tudi po-
lovnjak 4 mesece na pipi. **Jožef pl. Pohl**,
Pišeci pri Brežicah.

Gospodje lovci! Kdor želi imeti do-
brega lovskega psa,
naznanjam mu, da imam 6 lepih mladih
psičev za oddati, čiste lovske krvi, najbolj-
šega plemena. Kup po dogovoru. **Jožef**
Zlatorepec, Bruhanjevas, pošta Videm v
Dobrepolju.

900 lepih hrastov ima na prodaj
Janez Perko na
Kurinju p. Zagradec — Fužine. Vozilo bi se
na postajo Dobrepolje ali Zatičina. Pošteni
kupci se vabijo.

Imam na prodaj brejo belo svinjo,
plemenskega rudeče
pisanega bika, lepo pisano rudečo telico,
nadalje dam v najem hišo pripravno za trgo-
vino ali obrt na zahtevanje tudi nekaj kme-
tije. **M. Bobnar**, župan, Lahoviče p. Crklje
pri Kranju.

Pristni dolenjski slivovec je na
prodaj
v večji množini, kje? izve se v pisarni „Go-
spodarske zveze“ v Ljubljani, kamor se lahko
pismeno obrne.

Tko želi, da svojo obitelj oskrbi pravim
i naravnim dalmatinskim vi-
nom, neka se obrati na podpisanog **Juraj**
Gamulin, Jelsa — otok Hvar, Dalmacija.

Trgovina in obrt.

Trgovina.

Tarifarične prenaredbe na državnih
železnicah.

Dasi je promet na državnih že-
leznicah v preteklem letu v pri-

meri z drugimi leti se znatno po-
množil, uplivali so vendar razni
potrošni postavki na končno bi-
lanco tako neugodno, da se je uprava
državnih železnic odločila, tarife
za tovarni promet nekoliko pre-
ustrojiti.

Napovedana prenaredba uvede
se s 15. avgustom in niso še ob-
javljene dotične naredbe. Svoje-
časno bomo iste priobčili. Znano
je toliko, da se podraži nekoliko
voznina pivu in vinu v stekleni-
cah pri oddaji na malo; istotako
tudi voznina novim sodom. Tarif
za prevažanje sladkorja v tuzem-
skem prometu bode tudi nekoliko
povikšan, dasi ostane v inozemskem
prometu neizpremenjen. Voznina
za premog ostane, kakor sedaj.
Komunike uprave državnih želez-
nic pravi, da prenaredba tarifov
ne bode na škodo splošnih gospodar-
skih interesov; splošno tarifarično
merilo in razvrstitev blaga držav-
nih železnic ostane neizpremenjeno,
preustrojili bodo se le izjemno zni-
žani tarifi, katerih na privatnih
železnicah itak nimamo.

Upati hočemo, da nas končno
objavljenje naznanjenih prenaredb
ne bode varalo.

Niževavstrijsko obrtno društvo
pritožilo se je vže pri železniškem
ministerstvu proti uvedbi povikša-
nih tarifov, koji bi bili v škodo

gospodarskih, trgovskih in obrtnih
koristi ter zahteva isto društvo,
da se pravočasno zastopniki trgov-
stva in obrti snidejo radi tega v
posvet.

Obrtni nadzorniki in mali obrt.

Pred kratkim izšlo je poročilo
obrnih nadzornikov za leto 1899.
Iz tega posnamemo samo one točke,
ki so za obrtnike zanimive. S po-
sebno pohvalo omenja to poročilo
dveh vzornih delavnic, kateri ste
se ustanovili na Tirolskem s po-
močjo trgovskega ministerstva. Eno
ima kovinarska zadruga v Fulp-
mes, drugo pa mizarska zadruga
v Inomostu. V mnogih malih obrtih
so se razmere s postavitvijo elek-
tričnih motorjev izboljšale. Samo
v Rajhenbergu je število takih
elektromotorjev 62. V Brnu, Tri-
bavi na Moravskem, v Znojmu in
Svitavi dobivajo obrtniki električno
moč od mestnih elektrarn. Tudi
na Dunaju, v Pragi in Lincu je
že mnogo elektromotorjev po de-
lalnica. Glede učencev omenja
poročilo, da se kaže precejšnja po-
manjkanje, ker mnogi stariši da-
jejo svoje dečke raje v tovarne,
kjer ti v malo tednih že kaj za-
služijo, nego da bi jih dali k moj-
strom, navzlic temu, da ostanejo
potem taki dečki ves čas svojega
življenja tovarniški delavci.

ZADRUGA

Poziv!

Vse zvezine zadruge in druge
člane Gospodarske zveze opozar-
jamo vnovič na občne zборе, ki
se vršijo dne 19. tega meseca v
Katoliškem domu v Ljubljani. Za-
vračamo na v današnjem listu zo-
pet objavljena oficijelna vabila, ki
obsegajo natančen dnevni red.
Osobito ponavljamo svojo željo,
da se osnovalne zvezine skupščine
ki se vrši ob 5. uri popoldne, ne
udeležijo samo načelniki odnosno
pooblaščenici zadrug, temveč tudi
mnogoštevilni redni trgovski in

obrniki člani zveze in pa posa-
mezni člani Zvezinih zadrug. Po-
udarjamo še enkrat, da je skup-
ščina vsakemu članu vsake Zvezine
zadruga brezpogojno pristopna.

Zadruge, ki še niso poslale
pristopnic, pozivljamo, da naj to
nemudoma storijo. Glede vplačila
glavnih deležev prve in druge
vrste, se bodo priznale daleč idoče
olajšave. Treba pa je, da zadruge
brez izjeme takoj vstopijo, ker
sicer utegnejo nastati neprijetne
kolizije. Zadruga, ki želi pojasnil,
naj se obrne neposredno do za-

časnega predsednika Gospodarske
zveze, dr. Ivana Šusteršiča.

Osobne vesti.

Z današnjo številko prevzel je
odgovorno uredništvo našega lista
odbornik „Gospodarske zveze“ g.
dr. Viljem Schweitzer. Ravnatelj
„Gospodarske zveze“, g. Ferdinand
Šajovic, izstopi vsled lastne pro-
šnje s 1. avgustom letos iz službe
„Gospodarske zveze“.

Računski sklep Ljudske posojilnice, registrovane zadruga z neomejeno zavezo za četrto upravno leto 1899.

Poročilo.

V upravnem letu pristopilo je na novo 229 zadružnikov in izstopilo šest.

Stanje koncem leta 1899: 910 zadružnikov z opravnimi deleži v skupnem znesku gld. 1820.— = K 3640.—

Glavnih deležev se tekom l. 1899. ni dovolil nobeden, torej ostane sklepom l. 1898. izkazana svota glavnih deležev „ 2000.— = „ 4000.— nespremenjena.

Svota vplačanih deležev koncem leta 1899 gld. 3820.— = K 7640.—

Promet leta 1899:

Sprejemki gld. 4,476.944.99 $\frac{1}{2}$ = K 8,953.889.99

Izdatki „ 4,467.283.25 $\frac{1}{2}$ = „ 8,934.566.51

Svota prometa gld. 8,944.228.25 = K 17,888.456.50

Hranilnih vlog se je v upravnem letu

vložilo gld. 1,779.187.87 = K 3,558.375.74

in vzdignilo „ 1,076.959.60 = „ 2,153.919.20

ostaje gld. 702.228.27 = K 1,404.456.54

Stanje koncem leta 1898. je bilo „ 1,540.844.05 = „ 3,081.688.10

in sklepom leta 1899. se je pripisalo obresti „ 78.199.57 = „ 156.399.16

Stanje hranilnih vlog sklepom leta 1899. gld. 2,321.271.90 = K 4,642.543.80

Posojil se je izplačalo leta 1899., in sicer:

a) navadnih posojil na

hipoteke, drugo za-

stavo in proti po-

roštvu gld. 534.374.67 = K 1,068.749.34

b) posojil v tekočem

računu „ 391.807.11 = „ 783.614.22

Nasproti se je vr-

skupaj torej gld. 926.181.78 = K 1,852.363.56

nilo, in sicer:

a) navadnih posojil gld. 175.052.98 $\frac{1}{2}$ = K 350.105.97

b) posojil v tekočem

računu „ 213.033.15 = „ 426.066.30

skupaj torej „ 388.086.13 $\frac{1}{2}$ = „ 776.172.27

ostane gld. 538.095.64 $\frac{1}{2}$ = K 1,076.191.29

Stanje koncem leta 1898. je bilo

a) navadnih posojil gld. 657.368.— = K 1,314.736.—

b) posojil v tekočem

računu „ 548.857.50 = „ 1,097.714.50

skupaj torej gld. 1,206.225.25 = K 2,412.450.50

Stanje posojil sklepom leta 1899. gld. 1,744.320.89 $\frac{1}{2}$ = K 3,488.641.79

odnosno po odbitku na tekoči račun prenešenih „ 11.784.56 = „ 23.569.12

v ostanku gld. 1,732.536.33 $\frac{1}{2}$ = K 3,465.072.67

Čisti dobiček upravnega leta znaša gld. 5018.52 $\frac{1}{2}$ = K 10.037.05, in se porabi po § 13. pravil

nastopno: Najprej se odračuni 10⁰/₀, t. j. gld. 501.85 $\frac{1}{4}$ = K 1003.70 $\frac{1}{2}$

na korist splošnemu rezervnemu zakladu.

Potem se pokrije 5⁰/₀ dividenda glavnih deležev z znesku „ 100.— = „ 200.—

Ostanek v znesku „ 4416.67 $\frac{1}{4}$ = „ 8833.34 $\frac{1}{2}$

s kojim je vsa svota čistega dobička gld. 5018.52 $\frac{1}{2}$ = K 10037.05

pokrita, se parazdeli tako, da pripade prva polovica rezervi, druga polovica pa razpoložnemu zakladu.

Gledé prve polovice v znesku gld. $2208 \cdot 33 \frac{5}{8} = K 4416 \cdot 67 \frac{1}{4}$ bode v zmislu § 13. pravil načelstvo občnemu zboru predlagalo, da naj se ta svota porabi za pomnožitev posebnega rezervnega zaklada za pokritje morebitnih takih glavničnih izgub, ki se ne dadó pokriti iz upravnih dohodkov tekočega leta.

Po predstojećem se sklepom leta 1899. lastna glavnica posojilnice zračuni nastopno:

Rezervni zaklad iz leta 1898	gld. 1249·15	= K 2498·30
Prirastek iz leta 1899	„ 501·85 $\frac{1}{4}$	= „ 1003·70 $\frac{1}{2}$
Razpoložni zaklad iz leta 1898	„ 4651·71 $\frac{1}{2}$	= „ 9303·43
Prirastek iz leta 1899	„ 2208·33 $\frac{5}{8}$	= „ 4416·67 $\frac{1}{4}$
Posebna rezerva za glavnične izgube iz l. 1898.	„ 4623·68 $\frac{1}{2}$	= „ 9247·37
Nadaljna rezerva iz l. 1899.	„ 2208·33 $\frac{5}{8}$	= „ 4419·67 $\frac{1}{4}$
(o kateri ima sklepati občni zbor, se li pridene v splošni rezervni zaklad, ali pa pridene posebni rezervi).		
Deleži	„ 3820·—	= „ 7640·—

Svota lastne glavnice . . gld. 19263·07 $\frac{1}{2}$ = K 38526·15

Napredovanje „Ljudske posojilnice“ tekom leta 1899. naj kaže primerjanje naslednjih števil:

	1896	1897	1898
Število zadrušnikov	159	457	687
Stanje deležnih vlog gld.	318·—	gld. 2.814·—	gld. 3.374·—
Stanje hranilnih vlog „	165.119·91	„ 708.412·25	„ 1.540.844·05
Stanje posojil „	154.930·94	„ 608.667·64	„ 1.206.225·25
Stanje lastne glavnice „	596·03	„ 7.934·44	„ 13.948·55

	1899	torej leta 1899. prirastlo
Število zadrušnikov	910	223
Stanje deležnih vlog gld.	3.820·— = K 7.640·—	gld. 446·— = K 892·—
Stanje hranilnih vlog „	2,321.271·90 = „ 4,642.543·80	„ 780.427·85 = „ 1,560.855·70
Stanje posojil „	1,732.536·33 $\frac{1}{2}$ = „ 3,465.072·67	„ 526.311·08 $\frac{1}{2}$ = „ 1,052.622·17
Stanje lastne glavnice „	19.263·07 $\frac{1}{2}$ = „ 38.526·15	„ 5.314·52 $\frac{1}{2}$ = „ 10.629·05

Razun tega naj se v označenje napredka v letu 1899. primerjajo še nastopne številke:

Leta 1896. iznašal je denarni promet gld.	601.911·35	= K 1,203.822·70
„ 1897. „ „ „ „ „	3,504.331·59	= „ 7,008.663·18
„ 1898. „ „ „ „ „	6,911.243·87	= „ 13,822.487·74
„ 1899. pa „	8,944.272·25	= „ 17,888.544·50

Čisti dobiček iznašal je:

v upravnem letu 1896. „	278·03	= „ 556·06
„ „ „ 1897. „	4.937·41	= „ 9.874·82
„ „ „ 1898. „	5.554·11	= „ 11.108·22
„ „ „ 1899. „	5.018·52 $\frac{1}{2}$	= „ 10.037·05

Poslednja svota čistega dobička se je dosegla, akopram je kurzni padec koncem leta 1899. povzročil. pri vrednostnih papirjih kurzno razliko gld. 2907·70 = K 5815·40 v posojilnično breme. Če bi tega ne bilo, potem bi bil dobiček leta 1899. poskočil na 8000 gld. ali 16.000 K.

„Ljudska posojilnica“ nima sicer namena, nakopičiti lastno glavnico, ker sloni na neomejeni zavezi, tedaj vsi njeni člani jamčijo solidarno z vsem svojim imetjem za v posojilnici naložene tuje kapitalije (hranilne vloge), in to jamstvo zadostuje za mnoge večje vsote, nego so v posojilnici naložene. Kljub temu lastna glavnica krepko narašča, kot naravni izraz krepkega razvoja in racionalnega poslovanja zadruga.

Leta 1899. so, kakor je razvidno iz računov, hranilne vloge zopet izdatno narastle. Ker „Ljudska posojilnica“ plačuje od hranilnih vlog visoke obresti, $4 \frac{1}{2} \%$, in odrajuje še vrhu tega rentni davek sama, je naravno, da mora pri svojem velikem prometu razmeroma velike svote imeti naložene proti nižjim obrestim, nego jih sama odrajuje, ker jih le tako zamore imeti vsak čas na razpolago. Naravno je, da ta diferenca posojilnico obremenjuje. Zato pa je bila tudi posojilnica v položaju, vsako hranilno vlogo stranki takoj na zahtevanje izplačati. Kakor se razvidi iz denarnega prometa, izplačala je tekom upravnega leta hranilnih vlog v znesku gld. 1,076.959·60 = K 2,153.919·20. Pri nobenem izplačilu se ni poslužila v pravilih pridržane jej pravice odpovednega roka. To je mogoče le s tem, da ima vedno velike svote za izplačilo hranilnih vlog na razpolago. Zadevno zgubo lahko trpi, ker ni zasnovana na dobičkarijo in jej zadostuje zmerno naraščanje rezerve.

„Ljudska posojilnica“ je član „Gospodarske zveze“ in „Zveze kranjskih posojilnic“ in izvršuje v okviru svojih pravil tudi nalogo centralne blagajne zadrug, ki so v navedenih „Zvezah“.

„Ljudska posojilnica“ sprejema hranilne vloge od vsakega, je-li njen zadrušnik ali ne in jih obrestuje po $4 \frac{1}{2} \%$ brez kakega odbitka, ker plačuje rentni davek iz svojega.

V posojilnični uradnici sprejemajo se hranilne vloge vsak delavnik od 8. zjutraj do 1. popoldan.

Denarni promet za leto 1899.

Prejemki	gld.	kr.	K	h	Izdatki	gld.	kr.	K	h
Račun opravičnih deležev: Vplačila	458	—	916	—	Račun opravičnih deležev: Vrnjeni deleži	12	—	24	—
„ hranilnih vlog: Vloge	1,779.187	87	3,558.375	74	„ hranilnih vlog: Vzdignene hranilne vloge	1,076.959	60	2,153.919	20
„ posojil: Vrnena posojila	175.052	98 ^{1/2}	350.105	97	„ posojil: Izplačana posojila	534.374	67	1,068.749	34
„ tekočih posojil: Vrnena posojila	213.033	15	426.066	30	„ tekočih posojil: Izplačana posojila v te- kočem računu	391.807	11	783.614	22
„ tekoči: Vloge in vzdigneni naložen denar	2,129.011	27 ^{1/2}	4,258.022	55	„ tekoči: Vzdignene vloge in naložen denar	2,088.936	38 ^{1/2}	4,177.872	77
„ efektov: Prodani efekti	25.000	—	50.000	—	„ pri raznih zavodih	175.897	—	351.794	—
„ menic: Plačila	42.952	23	85.904	46	„ efektov: Nakupljeni efekti	73.250	41	146.500	82
„ nepremičnin: Sprejemki	7.542	23	15.084	46	„ menic: Eskomptovane menice	97.259	57	194.519	14
„ pro diversi: Razni sprejemki	1.102	62	2.205	24	„ nepremičnin: Nakupnina in investicijski stroški	1.830	24	3.660	48
„ pristopnine: Vplačila	114	50	229	—	„ pro diversi: Razna izplačila	—	50	1	—
„ inventarja: Prodali za	2	50	5	—	„ pristopnine: Vrnena pristopnina	2.747	16	5.494	32
„ posojilnih obresti: Plačila	42.933	41	85.866	82	„ inventarja: Nakup inventarja	10.417	74 ^{1/2}	20.835	49
„ obresti tekočih posojil: Plačila	33.534	30	67.068	60	„ obresti hranilnih vlog: Izplačane obresti	190	41	380	82
„ tekočih obresti: Prejete obresti od nalo- ženega denarja	17.245	69 ^{1/2}	34.491	39	„ posojilnih obresti: Vrnene obresti	1.224	93	2.449	86
„ efektivnih obresti: Prejete obresti	5.777	37	11.554	74	„ obresti tekočih posojil: Vrnene obresti	57	36	114	72
„ zamudnih obresti: Prejete zamudne obresti	394	29	788	58	„ efektivnih obresti: Povrnene obresti	2.315	63	4.631	26
„ meničnih obresti: Prejete obresti	1.229	18	2.458	36	„ meničnih obresti: Povrnene obresti	17	36	34	72
„ upravnega prispevka: Prejemki	2.373	39	4.746	78	„ davkov in pristojbin: Plačani davki in pristojbine	863	35	1.726	70
Gotovina v blagajni začetkom leta 1899	3.893	07	7.786	14	„ dividend: Izplačane dividende	125	—	250	—
					„ razpoložnega zaklada: Dano darilo	50	—	100	—
					„ upravnih stroškov: Izdatki	8.946	82 ^{1/2}	17.893	65
					Gotovina v blagajni koncem leta 1899	13.554	81	27.109	62
	4,480.838	06 ^{1/2}	8,961.676	13		4,480.838	06 ^{1/2}	8,961.676	13

Sprejemki gld. 4,476.944·99^{1/2} K 8,953.889·99
 Izdatki „ 4,467.283·25^{1/2} „ 8,934.566·51
 gld. 8,944.228·25 K 17,888.456·50

Račun zgube in dobička.

D e b e t			K r e d i t					
gld.	kr.	h	gld.	kr.	h	K	kr.	h
Račun posojilnih obresti	408	10	Račun posojilnih obresti	47.462	81	94.925		62
obresti tekočih posojil	2.562	02	obresti tekočih posojil	33.986	79	67.973		58
tekočih obresti:			tekočih obresti (od naloženega denarja)	18.247	58 ^{1/2}	36.495		17
izplačanih			meničnih obresti	901	86	1.803		72
kapitalizovanih			efektnih obresti	6.107	05	12.214		10
obresti hranilnih vlog:	250	22	zamudnih obresti	394	29	788		58
izplačanih			upravnega prispevka	2.373	39	4.746		78
kapitalizovanih			pristopnine	114	—	228		—
efektov (kurzna razlika)	88.617	32 ^{1/2}	neprimičnin	157	82	315		64
inventarja, odpis	2.907	70						
davkov in pristojbin	171	53						
upravnih stroškov	863	35						
balance: Čisti dobiček	8.946	82 ^{1/2}						
	5.018	82 ^{1/2}						
	109.745	59 ^{1/2}		109.745	59 ^{1/2}	219.491		19

Račun bilance dne 31. decembra 1899.

D e b e t			K r e d i t					
gld.	kr.	h	gld.	kr.	h	K	kr.	h
Račun posojila	1.016.796	99 ^{1/2}	Račun glavnih deležev	2.000	—	4.000		—
tekočih posojil	715.739	34	opravičnih deležev	1.820	—	3.640		—
tekoči naloženega denarja	293.388	—	hranilnih vlog:					
menic	30.298	18	stanje	2.321.271	90	4.642.543		80
efektov	176.913	40	kapitaliz. obresti					
neprimičnine	93.291	45	tekoči	6.955	13	13.910		26
pro diversi	727	62	posojilnih obresti	5.974	40	11.948		80
inventarja	3.254	—	obresti tekočih posojil	983	64	1.967		28
posojilnih obresti	7.290	54	meničnih obresti	309	96	619		92
obresti tekočih posojil	390	16	dividend	30	—	60		—
efektnih obresti	3.243	61	rezervnega zaklada gl. 1249-25 K 2498-30					
blagajne	13.554	81	razpolož. zaklada	10.524	55	21.049		10
			poseb. rez. za zgube	5.018	52 ^{1/2}	10.037		05
			zgube in dobička					
	2.354.888	10 ^{1/2}		2.354.888	10 ^{1/2}	4.709.776		21

Denarni promet hranilnic in posojilnic v mesecu maju 1900.

Hranilnica in posojilnica v Cirknici:
Prejemki 31.012 K 72 h, izdatki 24.229 K 12 h, denarni promet 55.241 K 84 h, prejete hranilne vloge 10.043 K — h, izplačane hranilne vloge 2751 K 76 h, dana posojila 21.280 K — h, vrnena posojila 1080 K.

Hranilnica in posojilnica v Kamenji:
Prejemki 266 K 50 h, izdatki 140 K 46 h, denarni promet 406 K 96 h, prejete hranilne vloge 170 K, dana posojila 50 K.

V mesecu juniju 1900.

Hranilnica in posojilnica v Zg. Besnici:
Prejemki 1658 K 99 h, izdatki 1646 K 90 h, denarni promet 3305 K 89 h, prejete hranilne vloge 320 K, izplačane hranilne vloge 636 K 80 h, dana posojila 1000 K, vrnena posojila — K.

Hranilnica in posojilnica v Cirknici:
Prejemki 19.389 K 68 h, izdatki 5553 K 42 h, denarni promet 24.942 K 94 h, prejete hranilne vloge 7525 K, izplačane hranilne vloge 2677 K 62 h, dana posojila 2770 K, vrnena posojila 3980 K.

Hranilnica in posojilnica v Česnjicah:
Prejemki 4263 K 17 h, izdatki 2442 K 06 h, denarni promet 6705 K 23 h, prejete hranilne vloge 1605 K, dana posojila 2442 K, vrnena posojila 380 K.

Hranilnica in posojilnica v Dobropolju:
Prejemki 8303 K 67 h, izdatki 10.508 K 47 h, denarni promet 18.812 K 14 h, prejete hranilne vloge 6772 K 50 h, izplačane hranilne vloge 8214 K 16 h, dana posojila 1900 K, vrnena posojila 600 K.

Hranilnica in posojilnica v Gorji:
Prejemki 9909 K 01 h, izdatki 6844 K 04 h, denarni promet 16.753 K 05 h, prejete hranilne vloge 5652 K 48 h, izplačane hranilne vloge 2595 K 64 h, dana posojila 2626 K, vrnena posojila 1850 K.

Posojilnica in hranilnica v Horjulu:
Prejemki 4413 K 25 h, izdatki 3937 K 81 h, denarni promet 8351 K 6 h, prejete hranilne vloge 1321 K, izplačane hranilne vloge 2482 K 72 h, dana posojila 1300 K, vrnena posojila 900 K.

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jakobu ob Savi: Prejemki 4014 K 48 h, izdatki 3141 K 16 h, denarni promet 7155 K 64 h, prejete hranilne vloge 445 K, izplačane hranilne vloge 2260 K, dana posojila 840 K, vrnena posojila 200 K.

Hranilnica in posojilnica v Kamnji:
Prejemki 5791 K 25 h, izdatki 5091 K 59 h, denarni promet 10.882 K 84 h, prejete hranilne vloge 2990 K, dana posojila 3835 K, vrnena posojila 100 K.

Hranilnica in posojilnica, Kojsko-Smartno: Prejemki 2923 K 41 h, izdatki 2540 K 83 h, denarni promet 5464 K 24 h, prejete hranilne vloge 290 K, izplačane hranilne vloge 350 K, dana posojila 2090 K.

Hranilnica in posojilnica v Mengšu:
Prejemki 12.593 K 68 h, izdatki 8833 K 90 h, denarni promet 21.427 K 58 h, prejete hranilne vloge 6158 K, izplačane hranilne vloge 6474 K 76 h, dana posojila 2340 K, vrnena posojila 2500 K.

Hranilnica in posojilnica v Metliki:
Prejemki 17.414 K 88 h, izdatki 10.804 K 54 h, denarni promet 28.219 K 42 h, prejete hranilne vloge 8034 K, izplačane hranilne vloge 2717 K 26 h, dana posojila 3060 K, vrnena posojila 270 K.

Hranilnica in posojilnica v Poljanah:
Prejemki 17.778 K 51 h, izdatki 13.547 K 18 h, denarni promet 31.325 K 69 h, prejete hranilne vloge 7549 K, izplačane hranilne vloge 12.202 K 2 h, dana posojila 1180 K, vrnena posojila 2490 K.

Hranilnica in posojilnica v Renčah:
Prejemki 1192 K 10 h, izdatki 691 K 2 h,

denarni promet 1883 K 12 h, prejete hranilne vloge 534 K, izplačane hranilne vloge 200 K, dana posojila 276 K, vrnena posojila 558 K 46 h.

Hranilnica in posojilnica v Robu:
Prejemki 4383 K 51 h, izdatki 2202 K 26 h, denarni promet 6585 K 77 h, prejete hranilne vloge 2570 K, izplačane hranilne vloge 1540 K 26 h, dana posojila 640 K, vrnena posojila 602 K.

Hranilnica in posojilnica v Rovih:
Prejemki 3712 K 69 h, izdatki 2478 K 30 h, denarni promet 6190 K 99 h, prejete hranilne vloge 731 K 80 h, izplačane hranilne vloge 1497 K 68 h, dana posojila 960 K, vrnena posojila 200 K.

Hranilnica in posojilnica v Skriljah:
Prejemki 1944 K 30 h, izdatki 1544 K 30 h, denarni promet 3489 K 4 h, prejete hranilne vloge 220 K, izplačane hranilne vloge — K, dana posojila 1370 K.

Hranilnica in posojilnica v Stariloki:
Prejemki 13.679 K 63 h, izdatki 8086 K 54 h, denarni promet 21.766 K 17 h, prejete hranilne vloge 10.776 K, izplačane hranilne vloge 5647 K 16 h, dana posojila 2400 K, vrnena posojila —.

Hranilnica in posojilnica v Šturijah:
Prejemki 3450 K 57 h, izdatki 1530 K, denarni promet 4980 K 57 h, prejete hranilne vloge 882 K, izplačane hranilne vloge 500 K, dana posojila 1030 K.

Hranilnica in posojilnica v Tomaju:
Prejemki 1862 K 76 h, izdatki 1104 K 1 h, denarni promet 2966 K 77 h, prejete hranilne vloge 770 K, dana posojila 920 K, vrnena posojila 50 K.

Hranilnica in posojilnica v Tunichah:
Prejemki 1429 K 31 h, izdatki 1374 K 55 h, denarni promet 2803 K 36 h, prejete hranilne vloge 678 K 88 h, izplačane hranilne vloge 220 K, dana posojila 300 K, vrnena posojila 600 K.

Hranilnica in posojilnica v Vipavi:
Prejemki 188.753 K 99 h, izdatki 184.700 K 41 h, denarni promet 373.454 K 40 h, prejete hranilne vloge 102.891 K 95 h, izplačane hranilne vloge 71.848 K 67 h, dana posojila 70.367 K 35 h, vrnena posojila 39.306 K 90 h.

Hranilnica in posojilnica v Žirih:
Prejemki 10.450 K 99 h, izdatki 8812 K 99 h, denarni promet 19.263 K 96, prejete hranilne vloge 7592 K, izplačane hranilne vloge 703 K 74 h, dana posojila 8090 K, vrnena posojila 1360 K 58 h.

Tržne cene žitu na Dunajski borzi

dne 6. julija 1900. (za 50 kg)

	za julij-avg.,	za jesen
Pšenica	K —, K 8-01	
Rž	" —, " 7-15	
Tursica	" 5-88, " 6-04	
Oves	" —, " 5-56	

Na trgu v Ljubljani

	za 100 kg	
za pšenico	K 18.—, K 18.40	
" rž	" 15.—, " —	
" ječmen	" 13.—, " —	
" oves	" 13.—, " 13.40	
" turšico	" 13.40, " 14.—	
" krompir	" 6.40, " 7.—	
" seno	" 4.20, " 4.40	
" belo proso	" 19.—, " 20.—	
" navadno proso	" 14.—, " 15.—	
" ajdo	" 18.—, " 20.—	
" činkvatin	" 15.60, " —	
" slama	" 4.—, " —	
" trda drva	" 6.60, " 7.—	
" mehka drva	" 4.50, " 5.—	

Na trgu v Kranju

	za 100 kg	
za pšenico	K 17-06	
" rž	" 16-24	
" ječmen	" —	

za oves	K 16 20
" turšico	" —
" krompir	" 4-40
" seno	" 11-40
" proso hektoliter	" 11-75
" ajda	" 21—
" fižol	" —

Na trgu v Črnomlju

	za 100 kg	
za pšenico	K 17 20	
" rž	" 15 30	
" ječmen	" 14 10	
" oves	" 13 40	
" turšico	" 15 20	
" krompir	" —	
" seno	" —	

Na trgu v Metliki

	za 100 kg	
za pšenico	K 19 50	
" rž	" 16 50	
" ječmen	" 15 50	
" oves	" 9—	
" turšico	" 14—	
" krompir	" 6—	
" seno	" 6—	

Na trgu v Mariboru

	za hektoliter	
za pšenico	K —	
" rž	" —	
" ječmen	" —	
" oves	" 13 20	
" turšico	" 13 30	
" krompir	" 6—	
" seno	" —	

Na trgu v Ptuj

	za 100 kg	
za pšenico	K —, K 15—	
" rž	" —, " 13—	
" ječmen	" 12—, " —	
" oves	" 12—, " —	
" turšico	" 12 50, " —	
" krompir	" 4 40, " —	
" seno	" 4 40, " —	

Na trgu v Celovcu

	za 100 kg	
za pšenico	K 16—	
" rž	" 14 20	
" ječmen	" —	
" oves	" 11 60	
" turšico	" 13—	

Na trgu v Velikovem

	za 100 kg	
za pšenico	K 16 20	
" rž	" 14 20	
" ječmen	" —	
" oves	" 11 60	
" turšico	" 13—	

Na trgu v Gorici

	za 100 kg	
za pšenico	K —	
" domačo	" —	
" inostransko	" —	
" rž	" —	
" ječmen	" —	
" oves	" 13—	
" turšico	" 14—	
" krompir	" 4 20	
" seno	" 2 40	

Tržne cene surovih svežih kož

	za mesec julij:	
Goveje kože, težke a kg	K —88	
" lahke "	" —84	
Telečje "	" 1-10	
Prešičeve čiste "	" —70	
" slabe "	" —50	

VABILO

na

OBČNI ZBOR

društva

„Zveza kranjskih posojilnic“ v Ljubljani,

ki se vrši

v četrtek dné 19. julija 1900

ob 3. uri popoldne v Katoliškem Domu

v Ljubljani na Turjaškem trgu.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Sklepanje o odobritvi letnega poročila in letnih računov.
- 3.) Sklepanje o razdruženju društva in o porabi društvenega premoženja.

Glede na posebno važnost dnevnega reda želeti je obile vdeležbe. Zlasti se gg. odborniki prosijo, naj se zbora polnoštevilno vdeležijo.

V Ljubljani, dné 18. junija 1900.

Načelnik:

dr. Ivan Šusteršič l. r.

Po § 12. pravil obstoji občni zbor iz pooblaščenec v zvezi stoječih posojilnic in članov načelstva.

Po § 13. pa ima vsaka posojilnica na občnem zboru jeden glas in se mora nje pooblaščenec izkazati načelniku s pismenim pooblastilom.

Ustanovniki, podporni člani in vsi zadružniki v zvezi stoječih posojilnic se smejo vdeležiti občnega zbora s posvetovalnim glasom.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

društva

„Gospodarska zveza“ v Ljubljani,

ki se vrši

v četrtek dné 19. julija 1900

ob 4. uri popoldne v Katoliškem Domu

v Ljubljani na Turjaškem trgu.

Dnevni red.

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Sklepanje o odobritvi letnega poročila in letnih računov.
- 3.) Sklepanje o razdruženju društva in o porabi društvenega premoženja.

Glede na važnost predmeta želeti je obile udeležbe. Zlasti se prosijo gospodje odborniki, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

V Ljubljani, dne 25. junija 1900.

Načelnik:

dr. Ivan Šusteršič l. r.

Pripomnja: Občni zbor obstoji iz pooblaščenec v zvezi stoječih zadrug, članov odbora in ustanovnikov (§ 8. pravil).

Vsaka v zvezi stoječa zadruga sme k občnemu zboru poslati pooblaščenca po nastopnem merilu:

Če šteje 100 ali manj zadružnikov, pošlje jednega pooblaščenca, za vsakih nadaljnih 50 zadružnikov pa zopet jednega, vsak prebitek čez 100, oziroma 50, šteje se za 50.

Število zadružnikov, ki je merodajno za število pooblaščenec, se šteje po stanju jednega meseca pred razpisom občnega zbora (v predležem slučaju tukaj po stanju dne 25. maja 1900.).

Pooblaščenec se imajo izkazati načelniku s pismenim pooblastilom.

Vsak pravilno legitimirani pooblaščenec, vsak član odbora in vsak ustanovnik ima na občnem zboru eden glas (§ 9).

Podporni člani in vsi zadružniki v zvez stoječih zadrug smejo se udeležiti občnega zbora s posvetovalnim glasom.

VABILO

na

osnovno „Zvezino skupščino“

„Gospodarske zveze v Ljubljani“

reg. zadruga z omejeno zavezo“

ki se vrši

v četrtek dne 19. julija 1900

ob 5. uri popoldne v veliki dvorani

Katoliškega Doma

v Ljubljani, Turjaški trg.

Dnevni red.

- 1.) Poročilo provizoričnega načelstva.
- 2.) Volitev Zvezinega odbora.
- 3.) Volitev Zvezinega razsodišča.
- 4.) Slučajnosti.

Prijatelji gospodarske organizacije! Kmetje, obrtniki in trgovci! Pridite v ogromnem številu na ta velepomembni shod in pokažite se svojim številom moč in živost naših gospodarskih načel!

V Ljubljani, dné 18. junija 1900.

Za provizorično načelstvo:

dr. Ivan Šusteršič l. r.
predsednik.

Pripomnja: Zvezina skupščina sestoji iz odposlancev Zvezinih zadrug, iz Zvezinih trgovcev, Zvezinih obrtnikov in Zvezinih rednih članov.

Vsako Zvezino zadrugo zastopa na skupščini njen načelnik (ne da bi v to potreboval posebnega pooblastila). Če pa načelnik pri Zvezini skupščini ni prisoten, zastopa Zvezino zadrugo pooblaščenec, ki se izkaže s pravilno izdelanim pooblastilom načelstva.

S posvetovalnim glasom se sme Zvezine skupščine udeležiti tudi vsak član kake zvezine zadruga. (§§ 19. in 25. pravil).

Zanesljivo dobri stroji! Jako nizke cene!

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Zaloga poljedelskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 18

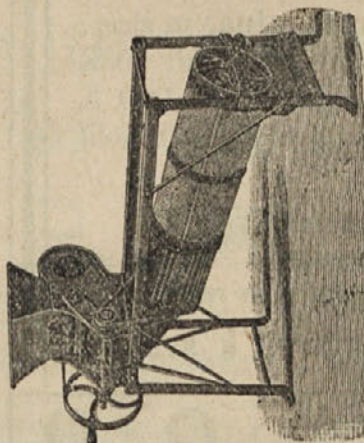
priporočajo svojo veliko zalogo raznovrstnih poljedelskih strojev, kakor: lahko tekoče **gepeljne**, mlatilnice najnovije sestave in prav lahko tekoče, tudi take z ležišči na **kroglice** [Kugellager], **slamotresnike**, s pomočjo katerih se pri vsaki mlatilnici z človeka prihraniti in se na vsako mlatilnico lahko pripravijo, **triježe** za žito čistiti, **stroje za kosititi in žeti** z 1 ali z 2 konjema, najnovije ameriške sestave in lahko tekoči [dajo se tudi na poskušnjo].

Potem tudi **mline** za sadje s kamenitimi valjari, **stikalnice**, **škropilnice** proti **peronosperi**, **jeklene pluge**, katere ni treba prav nič držati, **travniske brane**, **slamozemlje**, in sploh vse stroje za poljedelstvo, kakor tudi **fini kovane bakrene kotle** za žganje kuhati.

Za strokovno točno izvršilo vsakega naročila jamčimo in bodemo znanprej lahko vsako naročilo še bolj natančno in zvesto izpolnili kakor do sedaj, ker nimamo nobenih agentov in zastopnika ter celo stvar sami vodimo in nadzorujemo.

Vedno čez 200 strojev v zalogi.

Vsakdo, kdor namerava kupiti katerikoli stroj, naj si ogleda po prej našo veliko zalogo in se prepriča o izbirstnosti strojev.

AVGUST REPIČ, sodar v Ljubljani

Kolizejske ulice št. 16, Trnovo

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ant. Presker

krojač v Ljubljani

sv. Petra cesta šte. 4
se priporoča preč. duhovščini ter slav.
občinstvu v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške kakor tudi druge obleke
iz trpežnega in solidnega blaga po
nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbi po
najnižjih cenah.

Najboljše hrbtnje škropilnice „Vindobona“ za zveplanje zoper Oidium so

in najbolj priporočljive; pripomni je še pri istih pohvalo,
katero je izreklo kraljevo učiteljske za sadje- in
vinorejo v Geisenheimu o. R. ob priliki, ko se je
primerjalo dosedajne škropilnice za zveplanje, „Poy-
sille“, „Ja Rapide“, „Vulcan“, „Universal“ in —
„Vindobona“:

„Ta aparat (Vindobona od Franc Nechville,
Dunaj) je močno in trpežno napravljen, dasi
je izvanredno lahek. Istega se zelo lahko goni,
takorekoč skoraj igraje. Deluje pa najbolj
stedljivo.“

Dobi se ga lahko po **FRANC NECHVILLE**
Tovarna vinarskega orodja, strojev za kletarstvo in za kovine
Dunaj, V/1, Friesgasse 14.

Samó **1** krona za
3 žrebanja.

Zadnji mesec!

Se dvakrat zna dobiti vsaka srečka

Glavni dobitki **60.000** kron, **15.000** kron in **12.000** kron

v gotovini z 20% odbitka.

Invalidske zahvalne
srečke po **1** krono

II. žrebanje: 7. julija 1900.

III. žrebanje: 10. novembra 1900.

priporoča **J. C. MAYER** v Ljubljani.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

Kmet. društvo v Vipavi

priporoča preč. duhovščini in drugim odjemalcem

zajamčeno **pristno vino**

iz svoje zaloge in svojih članov pridelke po
zmerno nizkih cenah, in sicer:

1. vrste belo vino po 24 do 25 gld. ali
48 — 50 K za 100 litrov, loco Postojna;
2. vrste belo vino po 21 do 23 gld. ali
42 — 46 K za 100 litrov, loco Postojna;
3. vrste belo vino po 19 do 20 gld. ali
38 — 40 K za 100 litrov, loco Postojna.

V zalogi so tudi **desertna vina**, in sicer:
renski rizling za buteljke po 45 ali 90 K
Hl. ozir. $\frac{7}{8}$ ltr. buteljka po 60 ali 120 K
Vrhpoljec črni po 2 K buteljka in Pikolit
po 2 K 40 vin.

Pošilja se v sodčkih nad 56 litrov.

Na zahtevanje pošljejo se vzorci. — Večjim od-
jemalcem se dovoli primeren rabat.

Kmet. zadruga!

Svoji k svojim!

Odlikovan s 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ph. Mayfarth & dr.

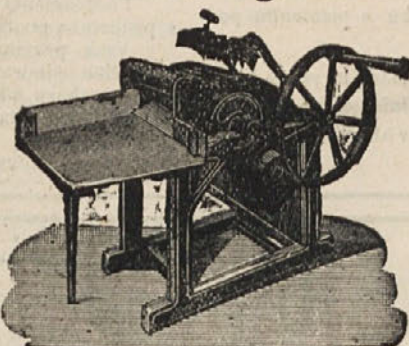
c. kr. edino priv.

tovarna kmetijskih
strojev,
livarna in fužina

na par

DUNAJ

II., Taborstrasse 71

ima v zalogi ročne, na gepeljne in na par patentovane
mlatilne stroje, gedeljne, najnovejše čistilnike
za žito, trijerje, rebljače za koruzo.

Samodelujoče patentovane brizgalnice za vni-
čenje njivne gorčice, „Syphonia“; premakljive
parne kotle za napravo živinske krme; stiskal-
nice za seno in slamo, ročne, premakljive ali ne-
premakljive; jeklene pluge, brane za travnike,
za mah, na člene in diagonalne; najboljše stroje
za sejati, „Agricola“; stroje za košnjo detelje,
trave in žita; grablje za seno in za žito.

Patentovane aparate za sušenje sadja, zelenjav
i dr.; stiskalnice za grozdje in sadje; rebljače
za grozdje; stroje za rezanje krme; ročne mlince
za žito; stroje za rezanje repe.

Vse se izdeluje po najnovejših napravah.

Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastonj.

Zastopniki in prekupci se iščejo.

Šivalni stroji in kolesa
Tovarniška zaloga
Ivan Jax-a
v Ljubljani

Dunajska
cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa
Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

V. J. Rott v Pragi

Staro mesto, Malé náměstí, č. 142—I.

Trgovec s stroji in kovanim blagom
za vsakovrstne rokodelske potrebe

priporoča *stroje in orodja* za vrtnarje, gospodarje, sadje-
rejce, gozdarje, vinorejce in čebelarje; jeklene kopače, lopate,
grablje, motike, rovke, plevke, strgalke, prahulke za konje,
nože, zobovje k žagam, cevi za vodovode, demante za stek-
larje, pasti za krte, miši, podgane itd., škarje za konje, go-
vejo živino in ovce, ostrine k rezalnim strojem, amerikanske
vile, podajalnike, merila, vage, lote, stroje travoreznike.

Potrebe za dom in kuhinje, mesarje in prekajalce
mesa, škarje za brke in lase, angleške britve; domače tele-
grafe in njih posamezne dele.

— Ceniki na zahtevanje. —

Zaloga in kletarstvo
na Glincah št. 20
pri Ljubljani
na lastnem posestvu.

Slov. vinogradniško društvo
v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo
priporoča svojo veliko zalogo

pristnih domačih vin
starih in novih

iz Dolenjske, Štajerske, Istre, Vipave in Goriške.

Vino je deloma doma prešano, isto oddaje
se v sodih in fino vino v steklenicah.

Na zahtevo pošiljajo se uzorci brezplačno.

C. in kr. priv.

tvornica za gasilno in
kmetijsko orodje

R. A. Smekal-a

v Čehu na Moravskem

nudi vsakovrstne

brizgalnice za gasilna društva
najnoveje sestave s sesalno in tlačilno
oprtno na obeh straneh ter s patentom
proti zmrzlini. — Brizgalnice proti
peronosperi, vsakovrstne cevi iz konoplje
in gume; dalje

gospodarske stroje vsakojakih vrst.

Ceniki brezplačno.

Plačila tudi na obroke.

Podružnica R. A. Smekal
v Zagrebu.

Slovenci, kupujte doma!

Kmetijsko društvo v Dobropoljah ima v zalogi dobro obležan

S I R

dvojne vrste, **masten** in **pust** za delavce. Razpošilja se po pošti ali železnici v celih
hlebih od 25 do 30 kg, pa tudi v manjših kosih. Razpošilja in odgovarja se točno.

Vnanja naročila se izvršujejo točno
proti poštному povzetju.

Gabrijel Piccoli

lekarnar v Ljubljani, Dunajska cesta
dvorni založnik Njegove Svetosti
papeža Leona XIII.

Lekarnarja Piccolija zobne kapljice, vsled najvišjega pri-
znanja in dovoljenja

1 steklenica 40 h.

Štefanijine kapljice

imenovane, devajo se na pavoli v votli zob ali pa se namaže
bolna čelust, so učinkujoče sredstvo proti zobobolu.

Odlični profesorji in zdravniki priporočajo lekarnarja
Piccolija

želodečno tinkturo

katera krepi želodec, provzroča veselje do jedi, upliva na pre-
bavanje in odprtje, zlasti pri onih, ki trpijo stalno na telesnem
zaprtju. — 1 steklenica 20 h., 12 stekl. z zabojem vred 2 K 52 h.

Pri slabokrvnih in nervoznih ali vsled bolezni oslabeledih
otročih kakor tudi pri odraslih se uporablja lekarnarja Piccolija
z najboljšim vspehom. Ima 20 do
90krat toliko železa v sebi, kakor
druga China-vina, katera nimajo
pogosto niti toliko železa, kot navadno namizno vino.
Cena polliterski steklenici 2 K.

Najboljše sredstvo, da se ohranijo konji, krave, teleta, voli,
prešiči, ovce itd. zdravi in močni, je lekarnarja Piccolija
katerega cenijo in radi kupujejo
vsi kmetovalci.
Zavoječek 50 h., 10 zavojev 4 K.

živinski prašek,

C. in kr. izklj. privil. tvornica za čistilnice (trierje)

N. HEID Stockerau ▲ Dunaj ▲

Čistilnice in stroji za sortiranje različnega žita.

Special-trierji za čiščenje leče, graha, fižola, ogerščice,
lanenega semena, prosa itd. s patentovano
pločevino; izborno čiščenje, brez vsake zgube dobrih zrn.

Trier za čiščenje detelje od pre-
denice in drugih škodljivih primesi.

Excelsior-mlini

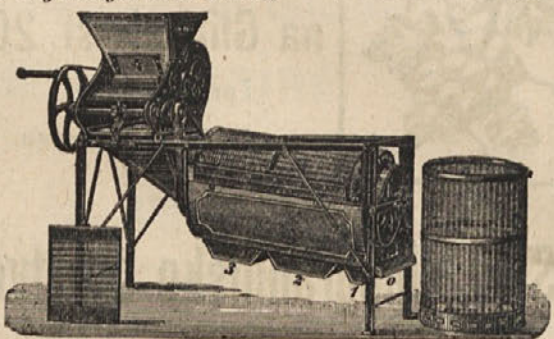
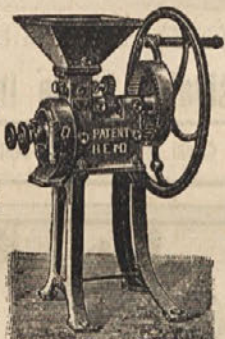
za razdrobljenje (Patent Heid)

za razdrobljenje in mlenje rži, ječ-
mena, ovsa, koruze, fižola itd.

Ti stroji so zelo lahko gonljivi,
(ročni na gepel in na par), so zelo
po ceni ter se le počasi izrabijo.

Popolna oprava za skladišča

po najnovejšem sistemu.

C. kr. priv.
zavarovalna družba
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Uplačana glavnica
K 6,000.000.—
Premijska in odškod-
ninska rezerva
K 2,500.000.—

Zavarovanje poslopij
in vsakovrstnih premičnin
proti požarnim škodam.

C. kr. priv.
zavarovalna družba za življenje
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Uplačana glavnica
K 2,400.000.—
Premijska in odškodninska rezerva
K 25,940.000.—
Zavarovalno stanje
K 112,000.000.—
Premijski dohodki
K 4,700.000.—

Zavarovanje na človeško življenje
za slučaj doživetja in smrti, otro-
ških dot in starostnih rent.

„Providentia“
občna zavarovalna družba
na Dunaji.

Ustanovna glavnica
K 5,000.000.—
Uplačana glavnica
K 1,500.000.—

Zavarovanje proti telesnim
nezgodam za slučaj smrti,
stalne invaliditete in začasne
poškodbe. — Jamstveno za-
varovanje za kolesarje, po-
sestnike konj, tovarne in
industrijska podjetja.

Stalne nizke cene premije in točno kulantno odškodovanje.

Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 17

(v novem uršulinskem poslopiju)

JOSIP PROSENC

(v novem uršulinskem poslopiju)

Izdajatelj: Gospodarska zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik dr. Viljem Schweitzer, odbornik Gospodarske zveze v Ljubljani. — Tisek R. Millčeve tiskarne v Ljubljani.